

Samenvatting

Sinds de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet inburgering op 1 oktober 2017 ontvangen alle gemeenten een bijdrage van € 2.370,00 per persoon voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige statushouders via een decentralisatie-uitkering (voorheen via COA). Deze bijdragen worden op basis van realisatiecijfers jaarlijks in de meicirculaire uitgekeerd. De bijdrage aan de gemeente Maastricht over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 is opgenomen in de meicirculaire 2019, en wel voor een bedrag van € 272.550,00.

Het college heeft besloten een deel van dit bedrag in te zetten voor een aanvullend deel van de subsidie 2019 voor VluchtelingenWerk Zuid-Nederland, ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Daarnaast heeft het college besloten een deel van dit bedrag in te zetten voor de uitvoering door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland van de participatieverklaring van uitgenodigde asielmigranten van de gemeente Maastricht in 2019. Tot slot heeft het college besloten een deel van dit bedrag incidenteel te storten via de overloopreserve ten behoeve van de begeleiding door VluchtelingenWerk 2020. Dit omdat de subsidieaanvraag 2020 van Vluchtelingenwerk is verhoogd. Het resterende bedrag zal vrijvallen ten behoeve van de algemene middelen.

Beslispunten

1. Instemmen met het inzetten van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders in 2019 door VluchtelingenWerk Zuid-Nederland (locatie Maastricht) ter hoogte van € 63.165,00.
2. Instemmen met besteding van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 voor de gemaakte kosten door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland ter hoogte van € 32.854,41 voor de uitvoering van de participatieverklaringen in 2019 op grond van de uitgenodigde asielmigranten van de gemeente Maastricht.
3. Instemmen met incidentele storting van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 via de overloopreserve ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding door VluchtelingenWerk in 2020 voor een bedrag van € 101.236,00 voor het benodigde deel op grond van te overleggen aantallen begeleide statushouders conform subsidiebeschikking en -contract.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 9 januari 2020:

Conform.

Collegevoorstel

1. Aanleiding

Vanaf 1 januari 2013 droeg het COA zorg voor de verdeling en uitbetaling van de bijdrage aan de gemeenten voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige statushouders en hun nareizende gezinsleden. De bijdrage betrof € 1.000,00. Vanaf 1 januari 2016 werd dit bedrag verhoogd naar €2.370,00 per inburgeringsplichtige statushouder.

Sinds 1 oktober 2017 is de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige statushouders onderdeel van de gewijzigde Wet inburgering geworden. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding. De bijdrage voor deze begeleiding wordt niet langer uitbetaald via het COA maar via de decentralisatie-uitkering. Jaarlijks in mei ontvangen gemeenten de overheidsbijdragen maatschappelijke begeleiding voor alle inburgeringsplichtige asielgerechtigden van het voorgaande jaar. De hoogte is met een bedrag van €2.370,00 per inburgeringsplichtige asielmigrant ongewijzigd. De bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 is aan de gemeente Maastricht uitbetaald via de decentralisatie-uitkering in de meicirculaire gemeentefonds 2019 ter hoogte van € 272.550,00.

Vast onderdeel van de maatschappelijke begeleiding is het participatieverklaringstraject. Het participatieverklaringstraject is een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen voor iedereen die op of na 1 oktober 2017 inburgeringsplichtig én ingeschreven is in de basisregistratie personen. Het gaat om de leeftijdsgroep tussen 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd. Tijdens het traject wordt onder andere de landelijke participatieverklaring ondertekend.

Het voorstel is om genoemde bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' van de overheid aan de gemeente Maastricht in te zetten voor zowel een deel van de kosten van de begeleiding van statushouders in 2019 door VluchtelingenWerk Zuid-Nederland t.b.v. locatie Maastricht en vergoeding van de apparaatskosten participatieverklaringen 2019 door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland voor Maastricht

Context

In 2019 geeft VluchtelingenWerk aan statushouders, die meetellen voor de taakstelling van de gemeente Maastricht, maatschappelijke begeleiding als onderdeel van de inburgering. Deze begeleiding wordt gegeven via 'coaching bij vestiging' van volwassenen en kinderen, 'coaching bij integratie' van volwassenen en ex-AMV'ers, en 'juridische begeleiding/gemeentelijk informatiepunt asielzaken'. Hiervoor heeft VluchtelingenWerk, waarmee de gemeente al jarenlang een

subsidierelatie heeft, een subsidievoorschot van € 104.051,00 ontvangen op grond van de verordening Professionele Instellingen op het gebied van Welzijn en Zorg. Dit bedrag is reeds gedekt vanuit het subsidiebudget Welzijn en Zorg 2019.

Dit subsidiebedrag dekt naar verwachting niet de totale kosten van de begeleiding door VluchtelingenWerk in 2019. Omdat de gemeente voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten achteraf gelden uit het gemeentefonds ontvangt, is - omdat het subsidiejaar nog niet is afgerond - berekend dat een bedrag geraamd op maximaal € 63.165,00 ter aanvulling op het subsidiebedrag nodig is. Het voorstel is hiertoe gemeentefondsgelden in te zetten via de bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' in de meicirculaire 2019.

Per 1 oktober 2017 is het participatieverklaringstraject onderdeel van het inburgeringsexamen voor inburgeringsplichtigen. Het is een vast onderdeel van de maatschappelijke begeleiding. De uitvoering van de participatieverklaring neemt Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) voor rekening voor de gemeente Maastricht en zes Heuvellandgemeenten. De te betalen apparaatskosten worden per gemeente berekend op basis van uitgenodigde asielmigranten. De regiogemeenten ontvangen een factuur vanuit SZMH. Het voorstel is de bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' in de meicirculaire 2019 eveneens in te zetten ten behoeve van de gemaakte kosten van € 32.854,41 voor de uitvoering van de participatieverklaringen voor de gemeente Maastricht in 2019.

Op 27 juni 2019 vroeg VluchtelingenWerk een hoger bedrag voor de begeleiding van statushouders in 2020 aan in de vorm van een lumpsumsubsidie. Omdat subsidie conform de verordening wordt verleend op grondslag van een prestatieplan ofwel een werkprogramma met begroting ontving de gemeente na een gesprek met VluchtelingenWerk een herziene subsidieaanvraag. De aanvraag 2020 valt hoger uit door de komst van veel na reizigers die niet meer een periode in het AZC verblijven, maar net in Nederland zijn bij aanvang van het traject maatschappelijke begeleiding. Bovendien is geconstateerd dat de huidige groep statushouders langere, intensievere begeleiding nodig heeft. Daarnaast wordt druk verwacht op de juridische begeleiding, omdat in 2015 veel vergunningen voor een periode van vijf jaar zijn verleend, er veel aanvragen voor gezinshereniging zullen zijn en het door een recente uitspraak van het Hof van Justitie mogelijk is geworden opnieuw een aanvraag in te dienen voor de in het verleden door de IND afgewezen zaken gezinshereniging. Ook is de verwachting dat een ambtsbericht verschijnt dat Syrië grotendeels veilig zal worden verklaard, met consequenties voor Syrische vluchtelingen ook in Maastricht.

Daarbovenop blijkt uit een brief aan de commissarissen van de Koning van 8 november 2019, dat de asielinstroom toeneemt. De taakstelling in de eerste helft van 2020 wordt niet bijgesteld, maar er

dient rekening mee gehouden te worden, dat de hogere instroom wel gevolgen heeft voor de taakstelling voor de tweede helft van 2020.

Het voor VluchtelingenWerk in de programmabegroting 2020 opgenomen subsidiebedrag van € 108.804,00 is te gering om de begeleiding te kunnen voldoen op grond van nu in te schatten aantallen te begeleiden statushouders en hun samenstelling (volwassene/kind), de hogere kosten voor de juridische begeleiding en de door de gemeente gevraagde inzet van VluchtelingenWerk in het kader van voorlichting. Derhalve wordt eveneens voorgesteld een gedeelte van de bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 incidenteel te storten via de overloopreserve ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding door VluchtelingenWerk in 2020 voor een bedrag van € 101.236,00 voor het benodigde deel op grond van te overleggen aantallen begeleide statushouders conform subsidiebeschikking en -contract.

2. Gewenste situatie

Sinds de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet inburgering op 1 oktober 2017 ontvangen gemeenten een bijdrage voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige statushouders.

Om de kosten van de maatschappelijke begeleiding door VluchtelingenWerk in 2019 volledig te kunnen dekken, de onkosten van de uitvoering van de participatieverklaringen voor de uitgenodigde asielmigranten van de gemeente Maastricht in 2019 te vergoeden, en om kosten van de begeleiding door VluchtelingenWerk in 2020 – mits dit aantoonbaar nodig is - te kunnen dekken, wordt het college gevraagd een deel van de vermelde bijdrage 'Maatschappelijke begeleiding' in de meicirculaire 2019 hiertoe in te zetten.

3. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Dit is slechts ten dele van toepassing. De maatschappelijke begeleiding van statushouders als onderdeel van de inburgering draagt bij of kan bijdragen aan het kunnen meedoen in de maatschappij, wat bevorderlijk is voor het welzijn en daarmee de gezondheid. Effect op duurzaamheid en energietransitie is niet van toepassing.

4. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

5. Personeel en organisatie

Een deel van de totale kosten van de uitvoering van de participatieverklaringen bestaat uit salariskosten personeel SZMH. Deze kosten komen deels voor rekening van de regiogemeenten, berekend op basis van uitgenodigde asielmigranten per gemeente conform onder 2 vermeld.

6. Informatiemanagement en automatisering

N.v.t.

7. Financiën

De inburgering met name de maatschappelijke begeleiding van statushouders werd altijd betaald uit een budget van ca 105.000 en uit de COA-gelden. Die COA-gelden worden nu vervangen door een uitkering via het gemeentefonds. Deze uitkering bedraagt voor 2019 ca € 272.000. Het bedrag dat we nu voor een bepaald jaar ontvangen is steeds gebaseerd op de aantallen van het jaar ervoor. Dat betekent – als de aantallen schommelen - dat we in het ene jaar teveel en in het andere jaar te weinig ontvangen. Zeker als we grote schommelingen verwachten is het aan te bevelen een egalisatie over de jaren te kunnen toepassen. D.w.z. dat als we in een jaar teveel ontvangen, we dat reserveren voor een jaar dat we een tekort verwachten.

De besteding van de geldstroom

	Inkomsten	Uitgaven
Bijdrage gemeentefonds voor 'Maatschappelijke begeleiding' via Meicirculaire 2019	€ 272.550	
2019. Aanvulling op subsidiebedrag voor de maatschappelijke begeleiding door Stg Vluchtelingen Werk in 2019. Vorig jaar was de aanvulling hoger: ca 80.000 uit de COA-gelden. Voor volgend jaar wordt een nog hogere aanvulling verwacht van ca 100.000.		€ 63.165
2019. Kosten participatieverklaringen door Sociale Zaken op basis van uitgenodigde asielmigranten 2019		€ 32.854
2020. Incidentele storting in de overloopreserve voor de begeleiding tbv het verwachte tekort 2020. Eerder in deze nota hebben we de kostenstijgingen toegelicht.		€ 101.236

Er resteert dan ca 76.000. Dat bedrag kan vrijvallen tbv de algemene middelen.

De overloopreserve

De naar ons toekomende vluchtelingen kennen in de tijd vaak een grillig verloop. Zoals uitgelegd draagt de financiering van het rijk er niet aan bij om de schommelingen te matigen, het versterkt ze juist. Soms kunnen er onverwacht hoge kosten zijn en incidenten. Deze reserve daalt naar verwachting dit jaar tot ruim onder de 2 ton. Door nu 1 ton toe te voegen blijft deze buffer ondanks de aankomende tegenvallers op peil.

8. Aanbestedingen

Met ingang van 1 januari 2021 worden de gemeenten weer verantwoordelijk voor de totale inburgering van statushouders (Wet inburgering). Onderdeel hiervan wordt de maatschappelijke begeleiding, al vallen mogelijk niet alle onderdelen van de huidige begeleiding door VluchtelingenWerk hieronder (juridisch loket). In Maastricht-Heuvelland wordt samen onderzocht welke consequenties de wet heeft voor de gemeenten en of de maatschappelijke begeleiding zal worden aanbesteed, als gemeenten afzonderlijk of in gezamenlijkheid.

9. Participatie tot heden

N.v.t.

10. Voorstel

1. Instemmen met het inzetten van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders in 2019 door VluchtelingenWerk Zuid-Nederland (locatie Maastricht) ter hoogte van € 63.165,00.
2. Instemmen met besteding van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 voor de gemaakte kosten door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland ter hoogte van € 32.854,41 voor de uitvoering van de participatieverklaringen in 2019 op grond van de uitgenodigde asielmigranten van de gemeente Maastricht.
3. Instemmen met incidentele storting van het geormerkte bedrag 'Maatschappelijke begeleiding' in de Meicirculaire 2019 via de overloopreserve ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding door VluchtelingenWerk in 2020 voor een bedrag van € 101.236,00 voor het benodigde deel op grond van te overleggen aantallen begeleide statushouders conform subsidiebeschikking en -contract.

11. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De verantwoording over maatschappelijke begeleiding in 2019 en 2020 door VluchtelingenWerk zal plaatsvinden na afloop van de subsidiejaren conform de subsidiebeschikkingen en –contracten, waarna de gemaakte kosten door VluchtelingenWerk in 2019 en 2020 kunnen worden berekend.

De uitvoering van de participatieverklaringen door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland in 2019 heeft al plaatsgevonden.